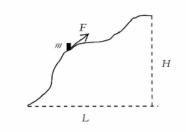
ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ $\Phi\Upsilon\Sigma IKH$

Ν. Γκανούλης & Ι. Ρέκανος

Προβλήματα Έργου - Ενέργειας

- 1. Μικρό σώμα μάζας m κάνει επιβραδυνόμενη κυκλική κίνηση ακτίνας R, έτσι ώστε η κεντρομόλος και η επιτρόχια συνιστώσα της επιτάχυνσής του να έχουν το ίδιο μέτρο κάθε χρονική στιγμή. Αρχικά για t=0 το μέτρο της ταχύτητας είναι v_0 . Βρείτε το μέτρο της ταχύτητας v ως συνάρτηση του μήκους τόξου s που διανύει το σώμα. Βρείτε το έργο της δύναμης που ασκείται στο σώμα όταν έχει διανύσει έναν πλήρη κύκλο.
- 2. Σώμα μάζας m σύρεται πολύ αργά στην πλαγιά ενός λόφου εφαρμόζοντας μία δύναμη \vec{F} , η οποία σε κάθε σημείο είναι εφαπτόμενη της τροχιάς. Ο συντελεστής τριβής είναι μ . Το ύψος του λόφου είναι H και το μήκος της βάσης του είναι L (βλέπε σχήμα). Να βρεθεί το έργο της δύναμης \vec{F} .

- 3. Κινητό μάζας m κινείται σε κύκλο ακτίνας R. Τη χρονική στιγμή t=0 το κινητό βρίσκεται στη θέση $\theta=0$ και καθώς κινείται διαγράφει γωνία θ που ικανοποιεί τη σχέση $\theta+\theta^2=Bt$, όπου B είναι μία θετική σταθερά. Βρείτε τη γωνιακή ταχύτητα και την επιτρόχια επιτάχυνση ως συνάρτηση της θ . Υπολογίστε το έργο της συνισταμένης των δυνάμεων που ασκούνται στο σώμα μεταξύ των θέσεων $\theta=0$ και $\theta=\pi/2$.
- 4. Σε ένα σώμα ασκείται η δύναμη $\vec{F} = xy^2\hat{i} + x^2y\hat{j}$. Θεωρήστε την μετατόπιση του σώματος από το σημείο O (την αρχή των αξόνων) ως το σημείο A (x=2,y=2).
 - (α΄) Υπολογίστε το έργο που παράγεται από τη δύναμη \vec{F} που ασκείται στο σώμα αν η μετατόπιση αυτή γίνεται κατά μήκος της ευθείας που συνδέει τα σημεία O και A.
 - (β΄) Υπολογίστε το έργο που παράγεται από τη δύναμη \vec{F} αν η μετατόπιση πραγματοποιείται πάνω στην παραβολή $y=x^2-x$.
 - (γ') Συγκρίνετε το έργο κατά μήκος των δύο αυτών δρόμων. Μπορείτε αν αποφανθείτε αν η δύναμη \vec{F} είναι διατηρητική;
- 5. Αλυσίδα συνολικής μάζας m και μήκους L τοποθετείται πάνω σε οριζόντιο τραπέζι έτσι ώστε το ένα τμήμα της αλυσίδας που περιλαμβάνει το ένα άκρο της να είναι τεντωμένο πάνω στο τραπέζι, ενώ η υπόλοιπη αλυσίδα να κρέμεται από την άκρη του τραπεζίού. Ανάμεσα στο τραπέζι και την αλυσίδα αναπτύσσεται τριβή. Όταν το τμήμα που κρέμεται έχει μήκος h, η αλυσίδα αρχίζει να κινείται. Ποιο είναι συνολικό έργο της τριβής μέχρι τη στιγμή που η αλυσίδα θα πέσει από το τραπέζι;

- 6. Ομογενής αλυσίδα πολύ μεγάλου μήκους και μάζας μ ανά μονάδα μήκους βρίσκεται κουλουριασμένη πάνω σε λείο τραπέζι. Στο ένα άκρο της αλυσίδας ασκούμε σταθερή δύναμη μέτρου F. Να υπολογιστεί η ταχύτητα του άκρου της αλυσίδας ως συνάρτηση του μήκους x του κινούμενου τμήματος της αλυσίδας. Να βρεθούν η κινητική ενέργεια της αλυσίδας και το έργο της δύναμης \vec{F} και να συγκριθούν μεταξύ τους.
- 7. Ένα σώμα μάζας m=1kg εκτελεί ευθύγραμμη κίνηση στον άξονα x με δυναμική ενέργεια

$$E_p(x) = a[(x-2)^2 + (x-4)^2]$$
(1)

Η απόσταση x σε m και η σταθερά $a=1 Joule/m^2$. Έστω ότι το σώμα έχει μηδενική ταχύτητα και βρίσκεται σε εκείνο το σημείο όπου η συνολική δύναμη που ασκείται πάνω του είναι μηδενική.

- (α΄) Πόση ενέργεια πρέπει να του δοθεί ώστε να μπορέσει να φτάσει οριαχά στο σημείο x=5m;
- (β΄) Μετά από πόσο χρόνο θα φτάσει στο σημείο x = 5m;

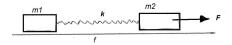
Δίνεται:

$$\int \frac{dx}{\sqrt{\alpha x^2 + \beta x + \gamma}} = -\frac{1}{\sqrt{-\alpha}} \arcsin\left(\frac{2\alpha x + \beta}{\sqrt{\beta^2 - 4\alpha\gamma}}\right)$$
 (2)

8. Δύο ίσες μάζες m συνδέονται με αβαρές ελατήριο σταθεράς k και φυσικού μήκους L. Το ελατήριο είναι συμπιεσμένο με τη χρήση αβαρούς νήματος μήκους d με d < L. Το σύστημα των σωμάτων τοποθετείται κατακόρυφα πάνω σε οριζόντιο τραπέζι. Στη συνέχεια το νήμα κόβεται. Ποιό είναι το μέγιστο μήκος d του νήματος έτσι ώστε η κάτω μάζα να σηκωθεί από το τραπέζι;

9. Δύο σώματα με μάζες m_1 και m_2 συνδέονται με ελαφρύ ελατήριο σταθεράς k που έχει το φυσικό του μήκος. Ο συντελεστής τριβής ολίσθησης (στατικής και κινητικής) μεταξύ των σωμάτων και του οριζόντιου δαπέδου είναι f. Η δύναμη F είναι σταθερή και εφαρμόζεται στη μάζα m_2 . Βρείτε την ελάχιστη τιμής της F ώστε η άλλη μάζα m_1 να αρχίσει να κινείται.

10. Σωματίδιο μάζας m κάνει ευθύγραμμη κίνηση και η δυναμική του ενέργεια δίνεται από τη συνάρτηση

$$E_p(x) = 3x^2 - x^3 (3)$$

όπου x η θέση του σωματιδίου.

- (α΄) Σχεδιάστε πρόχειρα τη γραφική παράσταση της $E_p(x)$ και εντοπίστε τις θέσεις ισορροπίας. Υπάρχει θέση ευσταθούς ισορροπίας;
- (β΄) Το σωματίδιο αφήνεται με μηδενική αρχική ταχύτητα από τη θέση x=-1. Σε ποιά περιοχή του άξονα X θα κινηθεί; Βρείτε την μέγιστη τιμή της ταχύτητάς του.
- 11. Ένα σώμα μάζας m=1kg εκτελεί ευθύγραμμη κίνηση στον άξονα x με δυναμική ενέργεια

$$E_p(x) = \frac{1}{2}k(x^2 - 4)^2$$
 $(k = 1J/m^4).$ (4)

όπου x η θέση του σωματιδίου (σε m) .

- (α΄) Βρείτε πιθανές θέσεις ευσταθούς ή ασταθούς ισορροπίας και σχεδιάστε πρόχειρα τη καμπύλη της δυναμικής ενέργειας $E_p(x)$.
- (β΄) Αν το σώμα ξεκινάει με μηδενική ταχύτητα από τη θέση $x_0=-\sqrt{7}$, βρείτε σε ποια περιοχή του άξονα x θα κινηθεί.
- (\mathbf{y}') Βρείτε τη ταχύτητά του σώματος στις θέσεις $x=-2,\,x=-1$ και x=1
- 12. Ένα σώμα μάζας m κινείται σε πεδίο ελκτικής κεντρικής δύναμης με μέτρο $F=k/r^2$ όπου k θετική σταθερά και r η απόσταση του σώματος από το ελκτικό κέντρο O. Η τροχιά είναι κύκλος με κέντρο το O και ακτίνα b. Υπολογίστε α)την ολική ενέργεια του σώματος και β) την στροφορμή ως προς το O. (Γνωστά m,k,b).
- 13. Ένα σώμα άγνωστης μάζας M κινείται κάτω από την επίδραση ελκτικής κεντρικής δύναμης. Η δυναμική του ενέργεια σε κάθε σημείο δίνεται από το τύπο $E_p=kr^2$. Η σταθερά k είναι θετική, και r είναι η απόσταση από το κέντρο O. Το σώμα κινείται σε κλειστή τροχιά όπου η ελάχιστη απόσταση του σώματος από το O είναι r_1 και η ταχύτητά του στη πιο απομακρυσμένη θέση είναι v_2 . Να βρεθεί η άγνωστη μάζα M ως συνάρτηση των γνωστών k, r_1, v_2 .
- 14. Ένα σώμα μάζας m κινείται κάτω από την επίδραση κεντρικής δύναμης και η δυναμική του ενέργεια δίνεται από το τύπο $E_p=\frac{1}{2}kr^2$. Η σταθερά k είναι θετική, και r είναι η απόσταση από το κέντρο O. Την χρονική στιγμή t=0 το σώμα περνάει από ένα σημείο A που απέχει απόσταση l από το O και έχει ταχύτητα μέτρου V_A , κάθετη στο διάνυσμα θέσης \overrightarrow{OA} . Αποδείξτε ότι η τροχιά του σώματος είναι έλλειψη και βρείτε τους ημιάξονες της έλλειψης.
- 15. Ένα σώμα μάζας m κινείται κάτω από την επίδραση απωστικής κεντρικής δύναμης μέτρου $F=k/r^2$ όπου r η απόσταση από το σταθερό σημείο O και k θετική σταθερά. Την χρονική στιγμή t=0 το σώμα βρίσκεται πολύ μακριά από το O (ώστε η δυναμική του ενέργεια είναι μηδενική). Το μέτρο της αρχικής ταχύτητας είναι V_0 και η διεύθυνση της περνάει σε απόσταση b από το κέντρο O. Να βρεθεί η ελάχιστη απόσταση που θα πλησιάσει το σώμα στο σημείο O.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - Προβλήματα Έργο-Ενέργεια

1.
$$v = v_0 \exp(-\frac{s}{R})$$
, $W = -\frac{1}{2}mv_0^2[1 - \exp(-4\pi)]$

2.
$$W = mg(\mu L + H)$$

3.
$$\omega = \frac{B}{1+2\theta}$$
, $a_T = -2R \frac{B^2}{(1+2\theta)^3}$, $W = -\frac{1}{2}mR^2B^2[1 - \frac{1}{(1+\pi)^2}]$

$$4. \ W = 8 , \quad \Delta$$
ιατηρητική

5.
$$W = \frac{Mg(L-h)h}{2L}$$

6.
$$\Delta E_k = \frac{1}{2} Fx$$
 , $W = Fx$, Δεν ισχύει ΘΜΚΕ.

7.
$$\Delta E = 8J$$
, $t = \frac{T}{4} = \frac{\pi}{4} s$

8. μέγιστο
$$d=L-rac{3mg}{k}$$

9. ελάχιστη
$$F = fg(\frac{1}{2}m_1 + m_2)$$

$$10.$$
 ευσταθής ισορροπία $x=0$, $\quad v_{max}=\sqrt{\frac{8}{m}}$, $\quad -1 \leq x \leq 2$

11. θέσεις ισορροπίας
$$x=0,\,x=\pm 2$$
 , $-\sqrt{7} \le x \le -1$ Δεν φθάνει στη θέση $x=1$.

12.
$$E = -\frac{k}{2b}$$
, $L = \sqrt{mbk}$

13.
$$M = \frac{2kr_1^2}{v_2^2}$$

14. έλλειψη με ημιάξονες
$$l$$
 και $V_A \sqrt{\frac{m}{k}}$

15. ελάχιστη απόσταση
$$r_0 = \frac{k}{mV_0^2} + \sqrt{\frac{k^2}{m^2V_0^4} + b^2}$$